

eodem fonte descendat, eodemque iure dependat. Et concludo per omnia pronuntiandum esse, vt ibidem.

Saluis votis Dominorum.

D. N. In prima causa appellationis, nullitates nullæ. Formalia. Præstitatus fuit Appellanti- bus terminus duorum mensium, quod cum & iure communi, & propter ordinationem præci- se sit seruandum, alias pro deserta habenda ap- pellatio: Deserta ideo esse dicendum hanc cau- sam. Sed non putat attendendum hic, quia proxima sententiam à qua sumus cõfirmaturi, *Mynf. obser. 60. cent. 2. Gail. lib. 1. obser. 137. num. 2.* Actio vt referens. Sed appellantes ab intestato sibi ius cõ- petere in domum relictam à *Weichen Mergel* sua cognata prætendunt: Item Reum siue appella- tum pro hærede inutiliter se gessisse contendit
 66 Propterea ꝑ quod dispositio illa facta von dem Gericht: (neque enim testamentum proprie dici potest, cum desint solennitates, præsertim hæ- redis institutio) nullam vim habeat, vt puta, quia consensus desj *Fauths am Brurheim* non præcel- serit: Item quod non fuerint adscripta nomina desj *Schultheissen vnd Schöpffen*: Nec constat, à quo illa dispositio siue gemacht sit ad acta publi- ca delata. Quare ea dispo- sitione non subsistente, Reum frustra putare, s. hæredem esse & ideo pro hærede se possideri. *l. pro herede de petur. hered. Quod si ita esset, probata consisterent requisita. Sed quoad posterius, pro herede scilicet, tantum sine titulo Reum dicta bona possidere, longe secus se habet, vt ex eiusdem replica constat, qua elidit- 67 tur intentio Actorum. Nam quamdiu ꝑ locus est successioni testata, cessat successio ab intestato. l. quamdiu de reg. iur. Ac Reus quidem, illam inscrip- tionem in Acta factam esse Anno 3. probasset, si non examen duorũ testium esset validum. Nam aut (sed vix sustineri possunt) testes ante depõ- sitionem iurarunt, vel non gl. & *Dd. c. indices. C. de offic. deleg. l. omnes ibi Bal. l. c. de feriis. Wormsb. lib. 1. de testam. obs. 2.* Nec potest consuetudine ꝑ remitti iurandum. Verum etsi nulla ratio habeatur e- ius examinis, tamen sufficit inscriptio: & non probatur, eam solennitatem tunc fuisse requisi- tam, sed potius contrarium ex testibus liquet, quia paulatim emendata: & præsumitur magis pro, quam contra scripturam eam: habet enim speciem publicæ scripturæ. Eodem facit, quod Iudices secundæ instantiæ pro illa scriptura pro- nunciarunt, & Iudices primæ instantiæ male iudicassent. Ac cum ipsi librum inspexerint, ideo ar- gumento est, eas solennitates tunc non fuisse re- ceptas. Putat, quod dicta dispositio pro valida habenda. Inde infert, non esse dubium, quin se- cundum testamentum, quod solenne est, valeat. Verum Reus institutus hæreditatem eam iusto titulo acquisiuit & possidet: Quo fit, vt intentio Actorum sit elisa. Ideo pronuntiandum, in nechst vergangener Instanz bene iudicatum, male ap- pellatum. Expensas, quia causam videantur Ap-*

pellantes litigandi habuisse, vult compensare.

In causa secundæ instantiæ per omnia, vt *supra.*

D. N. Causam putat desertam, vt per *Gail. ob- ser. 140.* Quia tamen Iudex pronuciare potest, vbi prior cõfirmanda est, *Gail. obser. 137.* Ideo vult & in hac causa pronuciare. Quandoquidem ve- ro à referentibus fufe & late merita & requisita causæ & actiones, non solum primæ, sed & secundæ Appellationis discussa sunt, & ipse sit eius sen- tentiæ, plane concludit cum illis, addendo, neq; Actionem per Replicas Reorum esse elisam. Ex- pensas vult compensare.

D. N. Ex rationibus & iurium fundamentis à Referentibus adductis, sentit in vtraque causa pronuciandum, vt per ipsos. Expensas om- pensat.

D. N. Quia causa tota per Referentes discussa & percursa, etiam obiter, quæ incidere videban- tur, diligenter agitata & remota, ne actum agat, illis simpliciter accedit.

D. N. similiter cum Referentibus, propter con- suetudinem allegatam non probatam tempore testamenti contra Appellantes pronuciandum putat compensatis expensis.

Sententia.

In sochen der Kneiler/ Appellanten/ eins/ wi- der Wendel Kleinlein. Jes dessen Erben vnd deren Vormünder / in actis benannt/ Ap- pellanten andern Theils/ primæ Appellatio- nis/ ist allem fürbringen nach/ in Recht erkannt/ daß durch Richter in chst vorgehender Instanz wol ge- rthet/ vbel davon appelliert. Die ger chystoffen ge- einander auß bewegenden Ursache compensirende vnd vergleichende.

In causa secundæ Appellationis, per omnia in eadem forma.

V O T V M II.

In causa

Episcopi L. Appellantis

Contra.

A. de la V. & filios.

S Y M M A R I A.

- 1 Appellationis remedium non ad defensionem iniqui- tatis, sed ad præsidium innocentie institutum est.
- 2 In Camera quando libello appellationis, siue graua- minibus reiectis, causa pro conclusa acceptatur, & diffinitiuè pronuciatur, idque in alijs obseruatur. ibi num. 3. 5. 6. & 7.
- 3 Semel capitulatum vel interrogatum, non vltius est capitulandum siue interrogandum.
- 8 Cur obiectio Apellantis iam non habeat locum.
- 9 Exceptio non infringens sententiam, obijci potest et- iam post sententiam.

CVM appellationis ꝑ remedium non ad de- fensionem iniquitatis, sed ad præsidium in- nocentiæ institutum sit. cum speciali. S. porro. de ap- pell. c. ad nostram ibi gl. eod. tit. Ideo tam ius commu-

ne, quam ordinario permittit, sicq; receptum est
 2 frequenti vlu Cameræ, † ve nonnunquam libello
 Appellationis, siue grauinibus reiectis,
 3 causa pro conclusa acceptetur, & diffinitive pro-
 nunciatur. Idq; inter cætera † attenditur, quan-
 4 do grauamina nil noui continent: quod enim fe-
 mel capitulatum † vel interrogatum, non vlte-
 5 rius capitulandum vel interrogandum est. Sic et-
 iam quando † libellus appellationis, per omnia
 conuenit cum libello & actis primæ instantiæ,
 causamque non plenius instruit. Sed est mera re-
 6 petitio priorum articulorum. Similiter cum † ar-
 ticuli grauaminum continent materiam ad cau-
 sam impertinentem, ita vt, licet probata esset, ta-
 7 men nil releuaret, per iura adducta à *Gail. obs. 128.*
 7 *lib. 1. per tot.* Denique idem † attendi posse puto,
 quando ex antiquo facto non dependentia &
 connexa, nec ad decisionem causæ vtilia, sed so-
 lummodo iuris articuli ex priori facto inducun-
 tur. Lectis itaque grauinibus, tam prioris in-
 stantiæ, quam præsentis, vidi & aduertit, iam ad-
 ducta in effectu plane eadem esse cum prioribus,
 nisi quod iam additur, Comitatum Loffensem
 (imo Episcopatum Leodiensem) ex cuius per-
 tinencijs redditus annuus distractus est, Imperij seu-
 dum esse: Inde non potuisse absq; Domini con-
 sensu & iuris requisitis alienari: Cum tamen is
 punctus, posito quod verus sit, in iuris decisio-
 ne consistat, & non ex facti probatione depen-
 deat, ideoque decidendus, non probandus ve-
 niat: Deinde prætenditur, iam actricem, eiusq;
 prolem tanquam hæredes præmortui Iohannis
 Henrici Decani, &c. qui fuit patruus dictorum
 hæredum, ratione officij teneri in residuo, ad
 maiorem summam, quam petitur, quæ compen-
 sanda foret, in euentum, si deberet Episcopus
 soluere. Cum tamen certum sit, quod hæc obie-
 8 ctio † iam locum non habeat, tum quod in vim
 reconuentionis obijcitur, & male, periura, vt
Marant. par. 4. distinct. 6. nu. 15. Tum quod, licet et-
 iam in Appellatione compensatio locum ha-
 beat, *l. 1. §. fin. que sent. sine appell. rescind. habetur c. fin.*
 9 *de appellat. in 6.* Quia exceptio, † non infringens
 sententiam, obijci potest etiam post sententiam
 l. peremptorias. C. sentent. rescind. non posse. allegat *Innoc.*
in c. cum dilectis. de ord. cognit. Tamen compensatio
 hic obiecta, est illiquida, ex parte obijcentis, nec
 habet promptam probationem que facile sui exitum
 præstet, sed altiore requirit indaginem. Et
 supra dicta possent habere locum, si per confes-
 sionem actricis, vel alias liquide de debito con-
 flaret: *Marant. par. 4. dist. 6. in princip.* Hoc vero ca-
 su in prioribus instantijs de hoc iure compensa-
 tionis vel debito dicti Decani, nunquam cogita-
 tum fuit, quod nunc calumniæ suspicionem mouet,
 quod in referendis id non tantum negatur
 sed & super iniurijs protestatum est.
 Quin obstant aperte extractus rationum red-
 dituum statui Ecclesiastico separatim, & deinde
 ipsi Episcopo & similibus statibus ab ipso Ioann.
 Henric. qui redditus rationibus fuerint contenti,
 & loco honorarij aliquid remiserunt, An. 59. &

sic longe post emptos redditus, & receptas contri-
 butiones expeditæ sunt rationes d. Henrici.

Denique in 33. additionali obijcitur: Reditus
 non esse emptos ad ratam vicefimi denarij, iuxta
 constitutionem Caroli V. &c. Sed & hæc excep-
 tio in iuris decisione consistit, quæ definienda
 erit in causæ meritis, nec probationem forte re-
 poscit. Ideo cō. ludo, grauamina hæc nō esse qua-
 lificata, vt admitti ad probandū debeant, sed vt in
 eausa nō obscura, bono officio Iudicis lis præci-
 datur, & reiectis articulis, definitiue pronunciet.

Salus. &c.

D. N. Correferens cum Referente.

D. N. Pariter: Sed compensationem non ha-
 bere locū in Appellatione, allegat *Gail. in 2. li. &c.*

D. N. Similiter. Vt & reliqui.

V O T V M III.

In causa

Episcopi L. Appellantis

Contra

Annam de la V.

S Y M M A R I A.

- 1 Nullitas processuum & iudiciorū præcedentiū in gra-
uaminib. huius tertie partis obijcitur duplici modo.
- 2 Iudices seculares non habent cognitionem super
spiritualibus rebus & personis.
- 3 Exceptio nullitatis, quando ex defectu iurisdictionis
venit est attendenda.
- 4 Processum recte & legitime coram prioribus iudici-
bus fuisse ceptum, ex quibus colligitur.
- 5 Si natura causa, vel alia ratio facit, vt negotium a-
pud Episcopum decidi nequeat, tum per civilem pro-
cedit Iudicem.
- 6 Bona immobilia non sequuntur conditionem personæ,
sicut mobilia.
- 7 Exempla huius rationis ibidem inueniuntur sub n. 7.
- 8 Agens reali, potest conuenire vbi res est, licet ibi fo-
rum non habeat reus.
- 9 Felini opinio de hac materia. ibi. nu. 9.
- 10 Principalia siue *Sürstliche* & prophana bona, & so-
iusmodi causa tam spiritualium, quam secularium
Principum passim in imperio in iudicij politici
terminantur.
- 11 Iurisdictione quando regulariter prorogatur.
- 12 Recusatio Iudicis ex causa suspicionis, debet esse prima.
- 13 Iurisdictione Iudicis secularis in spiritualibus, non sacra-
mentalibus (qua ibid. videnda) prorogari potest.
- 14 Iudex ex certis coniecturis & presumptionibus excep-
tionem nullitatis maliciose, ob differendam execu-
tionem, oppositam, ex officio reijcere potest.
- 15 Nullitatem & defectum iudicis maliciose obijcens,
quasi calumniosus repellendus est.
- 16 Contentio si est inter vasallū & extraneū, tunc causa
actiue & passiuæ corā Iudice ordinario ventilanda.
- 17 Actor regulariter Reisorum sequitur, si super feudū
pignoratione agitur.
- 18 Absolutoria in vna lata, parit rei iudicata excep-
tionem in alia.
- 19 Dominus census seu redditus actionem realem & per-
sonalem simul, contra principalem & eius hære-
dem intentare non potest.